

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ РИНКОВИХ СУБ'ЄКТІВ В УМОВАХ МІЖНАРОДНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

В.Г. Корчагіна, к.е.н.

Новокаховський гуманітарний інститут

ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Сучасний розвиток вітчизняної економіки, спрямований на інтеграцію у світову спільноту, визначає стратегічно нові завдання, вектор яких спрямовано на створення ефективної системи менеджменту. Обліково-аналітичне забезпечення такої управлінської системи формується за даними обліку, що систематизуються у звітності. Саме інтеграційні економічні процеси визначили необхідність поступового переходу України на міжнародні стандарти обліку і складання звітності. Такі стратегічні завдання вимагають підвищення рівня вірогідності фінансової інформації та забезпечення відкритості, прозорості та зіставлення показників звітності суб'єктів господарювання. Отже, розвиток інтеграції світової економіки вимагає єдиних підходів у розумінні економічних показників, що формуються в обліковій системі та, відповідно, у фінансовій звітності.

На державному рівні процес реформування вітчизняної системи обліку визначився розробленою Стратегією застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні [1], яка передбачає удосконалення обліку з урахуванням вимог міжнародних стандартів та законодавства Європейського Союзу. Потреба у відповідних процесах зумовлена тим, що національні стандарти бухгалтерського обліку, хоча суттєво не суперечать міжнародним (адже, у свій час розроблялись саме на їх основі), проте не повністю охоплюють усі вимоги щодо подання та розкриття інформації у фінансовій звітності (передбачені світовими обліковими стандартами). Даний процес відбувається шляхом поступової трансформації структури та складових вітчизняної фінансової звітності відповідно до прийнятих міжнародних.

Оцінка та аналіз стану наближення вітчизняних стандартів обліку та звітності відповідно до світових норм характеризується поняттями стандартизації, гармонізації, уніфікації та конвергенції. Дані тенденції визначають наступні особливості: стандартизація передбачає обмеження альтернативних методів обліку; гармонізація забезпечує узгодження різних облікових систем в рамках загальної класифікації з метою зіставлення інформації, проте зі збереженням певних відмінностей; уніфікація взагалі виключає альтернативні методи й варіанти в обліку; конвергенція спрямована на створення єдиних глобальних стандартів фінансової звітності, хоча в світовому масштабі даний напрям обмежений через національні та регіональні особливості розвитку економічних систем [2, с. 71; 3, с. 306].

На сьогодні доречно стверджувати про створений інституційний механізм для впровадження міжнародних облікових стандартів та забезпечення відповідно процедури трансформації вітчизняної облікової системи. Зокрема, забезпечено доступ до текстів Міжнародних стандартів фінансової звітності, удосконалюється нормативно-правова база згідно з міжнародними регламентами, вносяться зміни до національних стандартів бухгалтерського обліку щодо уточнення сфери їхнього застосування. Налагоджено співробітництво з Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності щодо запровадження міжнародних нормативних документів. Але державні регуляторні органи не змогли повністю забезпечити ефективну нормативну та інституційну основи на національному рівні для процесу повномасштабного їх впровадження. Так, не визначено заходи з підвищення кваліфікації облікового персоналу, які складатимуть фінансову звітність за міжнародними нормативами, а також залишається відкритим питання ефективної системи контролю за якістю відповідної фінансової звітності [4, с. 223].

Серед нагальних проблем світової інтеграції, що стосуються впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності, доречно визначити наступні: важливо оперативно привести у відповідність принципи ведення обліку, враховуючи інформаційну спрямованість користувачів звітних даних (шляхом гармонізації теоретико-методологічної бази); враховуючи наявні розбіжності в окремих питаннях національних та міжнародних стандартів ведення обліку розробити практичний інструментарій переходу вітчизняних підприємств на міжнародні стандарти фінансової звітності; розробити процедури складання трансформаційних фінансових звітів.

Процес економічної міжнародної інтеграції торкає інформаційну складову функціонування інституцій з точки зближення правил та облікових процедур. Саме це забезпечить прозорість обліку та формування показників фінансової звітності.

Перелік посилань:

1. Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні [Електронний ресурс] : Постанова КМУ від 24.10.2007р. №911-р. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80>.
2. Ткаченко В. В. Особливості становлення і розвитку фінансової звітності: вітчизняний та світовий досвід [Електронний ресурс] / В. В. Ткаченко // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2015. – Вип. 2. – С. 68-75. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fkd_2015_2_11.
3. Резнікова В. В. Перспективи гармонізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні [Електронний ресурс] / В. В. Резнікова, О. С. Орлова // Адміністративне право і процес. – 2015. – № 1 (11). – С. 296-331. – Режим доступу : <http://applaw.knu.ua/index.php/holovna/item/435-perspektyvyharmonizatsiyi-bukhhalterskoho-obliku-ta-finansovoyi-zvitnosti-vukrayini-rieznikova-v-v-orlova-o-s>.
4. Кузіна Р. В. Корпоративний облік і звітність в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку : [монографія] / Р. В. Кузіна. – Херсон : Грінь Д.С., 2015. – 416 с.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

О.В. Кудрявцева, к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Аналіз існуючих підходів до визначення економічної безпеки дає зрозуміти, що ключовими поняттями при визначенні цієї категорії є: незалежність, стабільність, стійкість, пріоритет національних інтересів. При цьому транспортна галузь займає важливе місце в системі національної безпеки. У свою чергу, транспортний комплекс країни можна розглядати як сукупність підприємств і організацій транспорту, а значить, економічна безпека транспортного комплексу складається з «економічних безпек» підприємств його складових.

В основу запропонованого підходу до оцінки економічної безпеки підприємств транспорту пропонується закласти таке визначення.

Економічна безпека транспортного підприємства – це його здатність протистояти зовнішнім і внутрішнім економічним загрозам і забезпечувати незалежне, стійке і надійне функціонування підприємства на ринку транспортних послуг.

Таким чином, економічну безпеку транспортного підприємства необхідно розглядати з позиції і у взаємозв'язку з національними інтересами.

Важливою частиною наукового підходу до визначення економічної безпеки транспортного підприємства є визначення критеріїв і параметрів, що характеризують економічну безпеку.

Вибір критеріїв оцінки економічної безпеки транспортного підприємства повинен бути взаємопов'язаний з критеріями економічної безпеки на національному та галузевому рівнях. Виходячи з цього в якості критеріїв оцінки економічної безпеки пропонується вибрати показники, що характеризують: положення підприємства на ринку транспортних послуг (інтенсивність росту; частка ринку); фінансову стійкість (коефіцієнт автономії, покриття і індекс постійного активу); стан основних виробничих фондів; залежність від зовнішніх джерел ресурсів (перш за все імпортного рухомого складу і робочої сили); залежність керівництва транспортної організації.

Поряд з вибором критеріїв економічної безпеки важливої наукової і практичної завданням є визначення параметрів, що визначають рівень економічної безпеки. Під параметрами економічної безпеки розуміються порогові значення показників, вихід за межі яких викликає загрози його економічної стійкості та ефективній роботі на ринку транспортних послуг.

Вирішення цього завдання може бути здійснене на основі моніторингу факторів, що визначають загрози економічній безпеці.

Впровадження моніторингу як оперативної інформаційно-аналітичної системи, що дозволяє своєчасно виявляти і попереджувати загрози економічній безпеці, є необхідною умовою створення ефективної системи економічної безпеки. Отримані на основі моніторингу дані по транспортним підприємствам повинні лягти в основу визначення параметрів економічної безпеки.

Перелік показників економічної безпеки, на наш погляд, повинен бути універсальним, тобто однаковим для підприємств різних видів транспорту, а ось параметри (порогові значення) можуть відрізнятися, відображаючи, таким чином, специфіку видів транспорту і видів діяльності.

Не менш важливою вимогою є вимога сумісності, тобто показники економічної безпеки повинні бути взаємопов'язані на рівнях національної економіки, транспортної галузі та транспортно-го підприємства.